

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 januari 2026

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de gecoördineerde wet
van 14 juli 1994 betreffende
de verplichte verzekering voor geneeskundige
verzorging en uitkeringen, teneinde
tijdens de moederschaprust de uitoefening
van bepaalde activiteiten toe te staan

Verslag

namens de commissie
voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen
uitgebracht door
de heren **Axel Ronse** en **Wouter Raskin**

Inhoud	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	5
a. Vragen en opmerkingen van de leden	5
b. Replieken.....	12
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	13

Zie:

Doc 56 0177/ (B.Z. 2024):
001: Wetsvoorstel van mevrouw Muylle c.s.
002: Amendement.
003: Advies van de Raad van State.
004: Advies van de Nationale Arbeidsraad.
005 tot 007: Amendementen.

Zie ook:
009: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 janvier 2026

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi coordonnée
du 14 juillet 1994 relative à l'assurance
obligatoire soins de santé et indemnités
en vue de permettre l'exercice
de certaines activités
pendant le repos de maternité

Rapport

fait au nom de la commission
des Affaires sociales, de l'Emploi et
des Pensions
par
MM. **Axel Ronse** et **Wouter Raskin**

Sommaire	Pages
I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	5
a. Questions et remarques des membres.....	5
b. Répliques.....	12
III. Discussion des articles et votes	13

Voir:

Doc 56 0177/ (S.E. 2024):
001: Proposition de loi de Mme Muylle et consorts.
002: Amendement.
003: Avis du Conseil d'État.
004: Avis du Conseil National du Travail.
005 à 007: Amendements.

Voir aussi:
009: Texte adopté par la commission.

03007

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Denis Ducarme

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Eva Demesmaeker, Wouter Raskin, Axel Ronse
VB	Kurt Moons, Ellen Samyn
MR	Denis Ducarme, Florence Reuter
PS	Caroline Désir, Marie Meunier
PVDA-PTB	Nadia Moscufo, Robin Tonniau
Les Engagés	Isabelle Hansez, Anne Pirson
Vooruit	Anja Vanrobaeys
cd&v	Nathalie Muylle
Ecolo-Groen	Sarah Schlitz
Anders.	Vincent Van Quickenborne

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Lotte Peeters, Wim Van der Donckt
Britt Huybrechts, Dieter Keuten, Dominiek Sneppe
Daniel Bacquellaine, Christophe Bombled, Victoria Vandenberg
Frédéric Daerden, Dimitri Legasse, Sophie Thémont
Roberto D'Amico, Kim De Witte, Raoul Hedebouw
Xavier Dubois, Jean-François Gatelier, Aurore Tourneur
Fatima Lamarti, Funda Oru
Leentje Grillaert, Nahima Lanjri
Jeroen Van Lysebettens, Dieter Vanbesien
Alexia Bertrand, Irina De Knop

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Versio provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 16 oktober 2024, 18 februari 2025 en 21 januari 2026.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Nathalie Muylle (cd&v) licht amendement nr. 4 (DOC 56 0177/006) toe, dat het oorspronkelijke wetsvoorstel volledig vervangt.

Het lid geeft aan dat de indieners initieel vertrokken van het uitgangspunt dat in het kader van de moederschapsrust ook enige activiteit mogelijk moet blijven. Het gaat daarbij om personen die een vrijwillig engagement opnemen, bijvoorbeeld in een gemeenteraad of provincieraad, maar evengoed in een bibliotheekcommissie, een milieuraad of een commissie ruimtelijke ordening. Men hoeft daarvoor zelfs geen mandataris te zijn. Het kan zowel gaan om een politiek engagement als om andere vormen van vrijwilligerswerk, al dan niet vergoed.

De VVSG bracht concrete voorbeelden aan waarbij vrouwen hun moederschapsuitkering verloren omdat zij een lokale vergadering hadden bijgewoond, vaak zelfs zonder enige vergoeding. De vraag om tot een oplossing te komen werd ook opgenomen in het regeerakkoord en sluit aan bij het nieuwe statuut van lokale mandatarissen in Vlaanderen.

De verschillende adviezen werden grondig bestudeerd. Amendement nr. 4 verduidelijkt enkele hiaten uit de eerste versie van het wetsvoorstel, opdat verschillende elementen juridisch verankerd zouden worden binnen de bestaande wet- en regelgeving van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Ten eerste wordt in de tweede paragraaf van artikel 2 uit amendement nr. 4 voortaan gesproken over “activiteiten in het kader van het uitoefenen van een vrijwillig mandaat”, zoals een gemeenteraad of gelijkaardige organen. In het oorspronkelijke voorstel werd de term “toegelaten activiteit” gebruikt. De Raad van State, de VVSG en het RIZIV hebben aangegeven dat deze formulering juridisch niet correct is. Daarom is gekozen voor een nauwkeuriger omschrijving met een duidelijke opsomming van de betrokken mandaten.

In het gewijzigde artikel 2 in amendement nr. 4 wordt in de eerste paragraaf verwezen naar artikel 115 de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions du 16 octobre 2024, 18 février et 21 janvier 2026.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Nathalie Muylle (cd&v) commente l'amendement n° 4 (DOC 56 0177/006), qui remplace entièrement le texte de la proposition de loi originale.

La membre indique qu'au départ, les auteurs parlaient du principe que certaines activités devaient rester possibles dans le courant du repos de maternité. Cela concerne les personnes qui s'engagent en tant que volontaires, par exemple dans un conseil communal ou provincial, mais aussi dans une commission bibliothéconomique, dans un conseil environnemental ou dans une commission d'aménagement du territoire. Il n'est pas même nécessaire d'être mandataire. Il peut s'agir d'un engagement politique, mais également d'autres formes de volontariat, rémunéré ou non.

La VVSG a évoqué des cas concrets où des femmes avaient perdu leurs indemnités de maternité car elles avaient participé à une réunion locale, la plupart sans aucune rémunération à la clef. La demande de résolution de ce problème a également été intégrée à l'accord de gouvernement et s'inscrit dans la prolongation du nouveau statut des mandataires locaux en Flandre.

Les différents avis ont été étudiés en profondeur. L'amendement n° 4 clarifie plusieurs lacunes de la première version de la proposition de loi pour que différents éléments puissent être ancrés juridiquement dans le cadre légal et réglementaire existant de la loi coordonnée du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

Tout d'abord, dans le deuxième paragraphe de l'article 2 proposé par l'amendement n° 4, on parle désormais d'"activités dans le cadre d'un mandat", notamment au sein d'un conseil communal ou d'un organe similaire. La proposition initiale utilisait l'expression "activités autorisées". Le Conseil d'État, la VVSG et l'INAMI ont indiqué que cette formulation n'était juridiquement pas correcte. C'est pourquoi une description plus précise avec énumération claire des mandats concernés a été choisie.

Le paragraphe 1er de l'article 2 modifié de l'amendement n° 4 renvoie à l'article 115 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités,

verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Daarmee wordt verduidelijkt dat de regeling niet alleen geldt tijdens de moederschaprust, maar ook voor vaderschaps-, geboorte- en adoptieverlof. Door de expliciete verwijzing wordt verzekerd dat alle betrokken ouders binnen dit regime dezelfde rechten genieten.

Ten slotte wijst de spreekster op een derde aanpassing in de tweede paragraaf van artikel 2 uit amendement nr. 4. Richtlijn 92/85/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 inzake de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van werkneemsters tijdens de zwangerschap, na de bevalling en tijdens de lactatie, bepaalt dat na de bevalling minimaal een rustperiode van minstens twee volledige weken moet volgen, voordat opnieuw activiteiten kunnen worden opgenomen. Dat betekent concreet dat de uitzondering van het voorliggende wetsvoorstel niet geldt in de eerste veertien dagen na de bevalling, maar wel vanaf de vijftiende dag.

Voorts heeft de N-VA-fractie de doelgroep van het voorstel uitgebreid. Met het amendement kunnen ook personen zonder een publiek mandaat, die zich vrijwillig engageren, hun activiteiten verderzetten. Het lid onderstreept dat het hier niet gaat om uitvoerende mandaten, maar om vrijwillige mandaten. Die kunnen worden opgenomen in een gemeenteraad, een raad voor maatschappelijk welzijn, een provincieraad, maar evenzeer in commissies, vertegenwoordigingen namens een lokaal bestuur, een provinciebestuur, een organisatie of een vereniging.

Daarnaast wijst mevrouw Muylle op de verbeterde en verfijnde omschrijving van de betrokken organen en mandaten. Er werd rekening gehouden met de terminologische verschillen tussen Vlaanderen en Franstalig België, waar onder meer een onderscheid bestaat tussen de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en het Centrum voor Maatschappelijk Welzijn. Ook districtsraden, onder meer in grotere steden, de provincieraad en vertegenwoordigende mandaten namens de provincie zijn expliciet opgenomen. De spreekster benadrukt dat alle relevante terminologie correct en volledig werd verwerkt.

Verder geeft het commissielid aan dat het RIZIV heeft opgemerkt dat het belangrijk is dat de verzekeringsinstellingen op de hoogte zijn wanneer personen dergelijke activiteiten uitoefenen. Om die reden werd in het amendement toegevoegd dat, in het kader van vrijwilligerswerk, een attest van de organisatie moet worden bezorgd aan de verzekeringsinstelling. Voor politieke mandaten, zoals in een gemeenteraad, een raad voor maatschappelijk welzijn of een provincieraad, geldt een

coördonnée le 14 juillet 1994. Il précise ainsi que la réglementation ne s'applique pas uniquement pendant le repos de maternité, mais également pendant le congé de paternité, de naissance et d'adoption. Le renvoi explicite permet d'assurer que, sous ce régime, tous les parents concernés bénéficient des mêmes droits.

Enfin, l'intervenante évoque une troisième modification apportée au paragraphe 2 de l'article 2 proposé par l'amendement n° 4. La directive 92/85/CEE du Conseil du 19 octobre 1992 concernant la mise en œuvre de mesures visant à promouvoir l'amélioration de la sécurité et de la santé des travailleuses enceintes, accouchées ou allaitantes au travail prévoit qu'après l'accouchement, la travailleuse doit observer une période de repos de minimum deux semaines avant de pouvoir reprendre ses activités. Cela signifie concrètement que l'exception visée dans la proposition de loi à l'examen ne s'applique pas pendant les quatorze jours qui suivent l'accouchement, mais bien à compter du quinzième jour.

Ensuite, le groupe N-VA a élargi le groupe cible de la proposition. L'amendement a pour effet que les personnes qui n'exercent pas de mandat public mais qui s'engagent bénévolement peuvent, elles aussi, poursuivre leurs activités. La membre souligne que l'on ne parle pas en l'espèce de mandats exécutifs, mais de mandats bénévoles, pouvant être exercés au sein d'un conseil communal, d'un conseil de l'aide sociale, d'un conseil provincial, ou encore de commissions, de représentations de pouvoirs locaux, d'une administration provinciale, d'une organisation ou d'une association.

Ensuite, Mme Muylle évoque l'amélioration et la clarification de la description des organes et des mandats concernés. Il a été tenu compte des différences terminologiques existant entre la Flandre la Belgique francophone, notamment en ce qui concerne le conseil de l'aide sociale et le centre public d'action sociale. Les conseils de district, en particulier dans les plus grandes villes, le conseil provincial et les mandats représentatifs de la province sont également explicitement mentionnés. L'intervenante souligne que toute la terminologie pertinente a été correctement intégrée.

La membre ajoute que l'INAMI a souligné l'importance d'informer les organismes assureurs lorsque des personnes exercent ce type d'activités. Pour cette raison, il a été ajouté dans l'amendement que, dans le cadre de l'exercice d'un volontariat, une attestation de l'organisation doit être transmise à l'organisme assureur. Pour les mandats politiques, par exemple dans un conseil communal, d'un conseil de l'aide sociale ou d'un conseil provincial, une obligation de notification

gelijkaardige meldingsplicht. Dit betreft geenszins een zwaar administratief instrument, maar een eenvoudige kennisgeving.

Tot slot licht mevrouw Muylle het laatste onderdeel toe, dat via *amendement nr. 6* (DOC 56 0177/007) werd toegevoegd en betrekking heeft op de inwerkingtreding. Aanvankelijk werd erin voorzien dat de regeling zou ingaan op 1 maart voor personen van wie de moederschapsrust vanaf die datum start. Op basis van terechte opmerkingen, onder meer na overleg met het kabinet van minister voor Sociale Zaken, de heer Vandenbroucke, werd echter geoordeeld dat er voldoende tijd moet zijn om de maatregel bekend te maken en correct te implementeren. Daarom wordt nu voorgesteld om de inwerkingtreding te verschuiven naar 1 april 2026.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Eva Demesmaeker (N-VA) stelt dat met het voorliggende wetsvoorstel een belangrijk onderdeel van het regeerakkoord wordt gerealiseerd. Zij verduidelijkt dat *amendement nr. 1* (DOC 0177/002) volledig is opgenomen in amendement nr. 4. Om die reden trekt de N-VA-fractie haar oorspronkelijke amendement nr. 1 in.

Het lid beklemtoont dat de bestaande regelgeving een betuttelend karakter heeft tegenover vrouwen. De strenge regeling verhindert jonge vrouwen onnodig om zich te engageren in een lokaal mandaat en in de samenleving in het algemeen. Bovendien was deze regel niet consequent: personen die een invaliditeitsuitkering ontvangen, konden hun uitkering wel combineren met vrijwilligerswerk.

De spreekster merkt op dat het wetsvoorstel nu voorziet in een meldingsplicht. Voor de N-VA mag dit evenwel niet leiden tot bijkomende administratieve rompslomp. Indien iemand vergeet deze melding te doen, mag dit volgens haar niet automatisch aanleiding geven tot sancties.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) geeft aan dat haar fractie aanvankelijk geneigd was het wetsvoorstel zonder voorbehoud te steunen. Door de meerderheidsamendementen is echter een onduidelijkheid ontstaan die bijkomende vragen oproept.

In de eerste plaats heeft het lid vragen bij het toestaan van vrijwilligerswerk tijdens deze periode. De spreekster vraagt aan de indieners om te verduidelijken of het

comparable s'applique. Il ne s'agit nullement d'un instrument administratif lourd, mais d'une simple notification.

Pour terminer, Mme Muylle commente le dernier élément, inséré par l'intermédiaire de l'*amendement n° 6* (DOC 56 0177/007), qui porte sur l'entrée en vigueur de la mesure. Il avait initialement été prévu que la réglementation entrerait en vigueur au 1er mars pour les personnes dont le repos de maternité débutait à cette date. Toutefois, en raison d'observations pertinentes, issues notamment de la concertation avec le cabinet du ministre des Affaires sociales, M. Vandenbroucke, il a été considéré qu'un délai suffisant devait être prévu pour faire connaître et exécuter correctement la mesure. C'est pourquoi il est désormais proposé de reporter l'entrée en vigueur au 1er avril 2026.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Eva Demesmaeker (N-VA) indique que la proposition de loi à l'examen vise à mettre en œuvre un volet important de l'accord de gouvernement. Elle précise que l'*amendement n° 1* (DOC 0177/002) a été complètement intégré dans l'amendement n° 4. Le groupe N-VA retire dès lors son amendement n° 1 initial.

La membre souligne que la réglementation actuelle restreint la liberté des femmes. Les règles strictes en vigueur empêchent inutilement de jeunes femmes de s'engager dans un mandat local et, plus largement, dans la vie en société. En outre, elles manquent de cohérence: les personnes percevant une indemnité d'invalidité peuvent, quant à elles, combiner leur indemnité avec l'exercice d'une activité bénévole.

L'intervenante fait observer que la proposition de loi prévoit d'instaurer une obligation de déclaration. Pour la N-VA, il convient d'éviter qu'une charge administrative supplémentaire en résulte. Toute omission de déclaration ne peut, à ses yeux, automatiquement donner lieu à des sanctions.

Mme Ellen Samyn (VB) indique que son groupe était initialement enclin à soutenir la proposition de loi sans réserve. Toutefois, les amendements de la majorité ont entaché le texte d'une zone d'ombre qui soulève des questions supplémentaires.

La membre s'interroge d'abord sur l'autorisation de l'exercice du volontariat durant cette période. Elle demande aux auteurs de préciser s'il s'agit exclusivement

uitsluitend gaat om vrijwilligerswerk in het kader van een politiek mandaat en, indien dat zo is, wat daar precies onder moet worden verstaan, zoals bestuursvergaderingen of werkbezoeken, dan wel of het gaat om eender welke vorm van vrijwilligerswerk. Zij verwijst daarbij naar de tussenkomst van mevrouw Muylle (cd&v).

Mevrouw Samyn benadrukt vervolgens dat de eerste maanden na de geboorte van een kind cruciaal zijn voor de opbouw van de band tussen moeder en kind. Vanuit dat perspectief acht de spreker het niet wenselijk om in die periode onbepaald vrijwilligerswerk toe te laten. Zij vraagt daarom of het niet aangewezen is om te zoeken naar een gulden middenweg, bijvoorbeeld door in het wetsvoorstel een maximumaantal uren op te nemen.

Daarnaast gaat het lid in op een tweede punt. In amendement nr. 3 wordt dezelfde regeling expliciet uitgebreid naar zelfstandigen, wat volgens haar logisch is in het kader van de harmonisering van de statuten, een principe dat haar fractie ondersteunt. In amendement nr. 4 is deze verwijzing echter verdwenen. Aangezien amendement nr. 4 eerdere amendementen lijkt te bundelen, rijst voor haar de vraag of hiermee wordt bedoeld dat de regeling niet langer van toepassing zou zijn op zelfstandigen. Op welke inhoudelijke of juridische basis worden de zelfstandigen uitgesloten?

Tot slot zal het stemgedrag van de Vlaams Belangfractie afhangen van de bijkomende verduidelijkingen die de indieners vandaag kunnen geven. Indien zou blijken dat het gaat om moeders die ongelimiteerd aan vrijwilligerswerk kunnen doen in een periode die essentieel is voor de hechting tussen moeder en kind, zal de Vlaams Belangfractie zich terughoudender opstellen.

Mevrouw Florence Reuter (MR) stelt dat dit een maatregel is waar al lange tijd om wordt gevraagd. Zij benadrukt dat een jonge moeder uiteraard het recht heeft om dag en nacht bij haar pasgeboren kind te blijven, maar dat zij daarnaast ook de mogelijkheid moet hebben om andere vrijwillige activiteiten te ontplooiën, zoals bijvoorbeeld een engagement in een oudercomité.

De spreker verduidelijkt dat het bijwonen van een gemeenteraad, bijvoorbeeld één avond per maand, mogelijk moet zijn zonder het risico te lopen de uitkering te verliezen. Dit betreft steeds een vrije keuze van de moeder.

De heer Denis Ducarme (MR) voegt toe dat verschillende situaties mogelijk zijn. Sommige vrouwen met een mandaat wensen bijvoorbeeld slechts één keer per maand een gemeenteraad bij te wonen. Dit wetsvoorstel biedt hun daartoe de mogelijkheid. Uiteraard blijft de

du volontariat exercé dans le cadre d'un mandat politique – et, dans ce cas, ce que cela recouvre exactement (réunions d'un organe politique, visites de terrain, etc.) – ou s'il s'agit de toute forme de volontariat. Elle renvoie, à cet égard, à l'intervention de Mme Muylle (cd&v).

Mme Samyn insiste ensuite sur le fait que les premiers mois après la naissance d'un enfant sont cruciaux pour la construction du lien mère-enfant. Dans cette perspective, elle estime qu'il n'est pas souhaitable d'autoriser le volontariat de manière illimitée durant cette période. Elle demande donc s'il ne serait pas opportun de rechercher un juste milieu, par exemple en prévoyant dans la proposition de loi un nombre maximum d'heures.

La membre aborde ensuite un second point. L'amendement n° 3 tend à étendre explicitement le même régime aux travailleuses indépendantes, ce qui lui paraît logique dans le cadre de l'harmonisation des statuts, un principe que son groupe soutient. Or, dans l'amendement n° 4, le renvoi au statut des indépendants a disparu. Étant donné que l'amendement n° 4 semble regrouper des amendements antérieurs, elle se demande si cela signifie que la réglementation à l'examen ne s'appliquera plus aux travailleuses indépendantes. Sur quels éléments de fond ou sur quelle base juridique, celles-ci seraient-elles exclues?

Enfin, le vote du groupe Vlaams Belang dépendra des clarifications supplémentaires que les auteurs pourront apporter aujourd'hui. S'il apparaît que le texte vise à autoriser les mères à faire du volontariat de manière illimitée durant une période essentielle pour l'attachement mère-enfant, le groupe Vlaams Belang adoptera une attitude plus réservée.

Mme Florence Reuter (MR) indique que la mesure proposée répond à une demande de longue date. Elle souligne qu'une jeune mère a naturellement le droit de rester jour et nuit auprès de son nouveau-né, mais qu'elle doit aussi avoir la possibilité d'exercer d'autres activités sur base volontaire, telles que la participation à une association de parents.

L'intervenante précise qu'il faut permettre aux mères d'assister à un conseil communal, un soir par mois par exemple, sans risquer de perdre les indemnités de maternité. Cela doit toujours relever du libre choix de la mère.

M. Denis Ducarme (MR) ajoute que différentes situations peuvent se présenter. Certaines femmes qui exercent un mandat souhaitent seulement assister à un conseil communal une fois par mois, par exemple. La proposition de loi à l'examen leur offre cette possibilité.

moederschapsrust centraal staan. Het lid spreekt dan ook de hoop uit dat vrouwen die ervoor kiezen om zich tijdens deze periode uitsluitend op hun moederschapsrust te richten en alle andere activiteiten stop te zetten, daarvoor op geen enkele manier worden afgerekend.

Mevrouw Marie Meunier (PS) erkent dat de voorliggende tekst een legitieme kwestie aansnijdt, namelijk de verenigbaarheid van het moederschapsverlof met de uitoefening van een politiek mandaat, met het oog op het waarborgen van de democratische continuïteit en het respecteren van de rechten van vrouwelijke verkozenen. Daarbij moet echter steeds voor ogen worden gehouden dat het recht op moederschapsrust niet onderhandelbaar is; daaraan kan onder geen beding worden geraakt, ook niet wanneer dit de werking van politieke instellingen zou kunnen vergemakkelijken.

De PS-fractie onderschrijft uiteraard de doelstelling van een gelijke participatie van vrouwen en mannen in de politiek. Haar prioriteit ligt evenwel bij de invoering van een verplicht geboorteverlof voor vaders en meedouders, met een duur die vergelijkbaar is met die van het moederschapsverlof, en dit ongeacht de sector, dus ook in de politieke wereld. De PS-fractie heeft hiertoe een wetsvoorstel ingediend (DOC 56 1147/001). De achterliggende gedachte is dat de echte hefboom voor gelijkheid tussen mannen en vrouwen schuilt in een meer evenwichtige verdeling van de gezinstaken en in gelijke rechten en plichten voor moeders, vaders en meedouders inzake de zorg voor hun kind. Die gelijkheid wordt in elk geval niet bevorderd door vrouwelijke verkozenen impliciet aan te moedigen hun mandaat opnieuw op te nemen luttele dagen na hun bevalling.

Een stelsel dat een snelle hervatting van politieke activiteiten tijdens de moederschapsrust mogelijk maakt, houdt immers het risico in dat pas bevallen vrouwen zich onder druk gezet voelen om aanwezig te zijn op de vergaderingen van de instelling waarin zij verkozen werden, eventueel ten koste van hun gezondheid of het welzijn van hun kind. Bovendien dreigt men daarmee een onderscheid te creëren tussen de betrokken vrouwen onderling, namelijk tussen zij die fysiek in staat zijn de vergadering bij te wonen en zij die dat niet zijn. Daarbovenop bestaat het gevaar dat het vrouwelijke verkozenen ten kwade zou worden geduid wanneer zij hun moederschapsverlof wél volledig opnemen.

Mevrouw Meunier is wel degelijk van mening dat deze problematiek moet worden aangepakt, en dit niet alleen op lokaal, maar ook op deelstatelijk en federaal niveau. Er blijft inderdaad nog heel wat werk te verzetten om een daadwerkelijke gelijkheid tussen vrouwelijke en mannelijke verkozenen te realiseren. Toch is zij van oordeel dat het voorliggende wetsvoorstel niet tegemoetkomt

Bien entendu, le congé de maternité reste la base. Le membre espère dès lors que l'on ne fera pas de reproches aux femmes qui choisiront de profiter exclusivement de leur congé de maternité et d'arrêter toutes leurs autres activités au cours de cette période.

Mme Marie Meunier (PS) reconnaît que le texte à l'examen aborde une question légitime, qui est celle de la compatibilité du congé de maternité avec l'exercice d'un mandat politique, en vue de garantir la continuité démocratique et de respecter les droits des élues. À cet égard, il faut néanmoins toujours garder à l'esprit que le droit au congé de maternité n'est pas négociable et ne peut en aucun cas être remis en cause, même dans le but de faciliter le fonctionnement des institutions politiques.

Le groupe PS souscrit évidemment à l'objectif de garantir l'égalité de participation des femmes et des hommes à la politique, tout en estimant que la priorité est d'instaurer un congé de naissance obligatoire pour les pères et les coparents, d'une durée comparable à celle du congé de maternité, et ce, peu importe le secteur, y compris donc en politique. Le groupe PS a déposé une proposition de loi en ce sens (DOC 56 1147/001). L'idée de base est que le véritable levier pour l'égalité entre les hommes et les femmes réside dans une répartition plus équilibrée des tâches familiales et dans l'équivalence des droits et des devoirs des mères, des pères et des coparents pour s'occuper de leurs enfants. En tout état de cause, ce n'est pas le fait d'encourager implicitement les élues à reprendre leur mandat quelques jours après leur accouchement qui favorisera cette égalité.

En effet, l'instauration d'un régime permettant une reprise rapide des activités politiques durant le congé de maternité présente le risque que les femmes venant d'accoucher se sentent poussées à assister aux réunions de l'institution au sein de laquelle elles ont été élues, éventuellement au détriment de leur santé ou du bien-être de leur enfant. De plus, cela risque de créer une division entre les femmes concernées, selon qu'elles soient physiquement capables d'assister aux réunions ou non. En outre, les élues qui prendraient leur congé de maternité à temps plein risqueraient d'être mal vues.

Mme Meunier estime, quant à elle, que cette question doit être examinée, non seulement à l'échelon local, mais aussi au niveau des entités fédérées et de l'État fédéral. Il reste effectivement beaucoup de chemin à parcourir pour réaliser une véritable égalité entre les femmes et les hommes mandataires. Elle juge cependant que la proposition de loi à l'examen ne répond pas aux besoins

aan de werkelijke noden van politiek actieve vrouwen en eerder past in een logica van flexibilisering dan van gelijkberechtiging. Zolang er geen kader bestaat voor een verplicht verlengd geboorteverlof voor iedereen, ook in de politiek, kan de PS-fractie dit initiatief – dat neerkomt op een verzwakking van de moederschapsrust – niet steunen. Dat neemt niet weg dat zij bereid blijft mee te werken om de tekst in een gunstige richting te laten evolueren.

Mevrouw Nadia Moscufo (PVDA-PTB) is van oordeel dat de indieners van het wetsvoorstel een reëel probleem onder de aandacht brengen. Op dit vlak is er inderdaad sprake van een ongelijke behandeling van vrouwelijke en mannelijke verkozenen. De PVDA-PTB is een fervent voorstander van de politieke participatie van vrouwen.

Ten tijde van haar moederschapsverlof was het lid nog niet politiek, maar wel syndicaal actief. Haar fysieke toestand zou het haar hebben toegestaan bepaalde taken te blijven uitoefenen. Het gemis aan contact met de aangesloten werknemers viel haar zwaar. Uiteraard is elke vrouw en elke situatie anders.

Niettemin mag men niet uit het oog verliezen waarom de verplichte moederschapsrust destijds, niet zonder syndicale strijd, werd ingevoerd: de noodzaak ervan voor vrouw en kind is door de wetenschap onomstootbaar aangetoond. Vanuit dat oogpunt moet te allen prijze worden voorkomen dat deze verworvenheid op losse schroeven komt te staan. Ook al is de herneming van politieke activiteiten vrijwillig, en zelfs al vraagt de fractievoorzitter het niet met zoveel woorden, toch is het risico allerminst denkbeeldig dat vrouwen zich onder druk gezet zullen voelen om toch aanwezig te zijn op die raadsvergadering waar hun stem het verschil kan maken. Sowieso legt de maatschappij al veel druk op vrouwen.

Om de gelijkheid tussen vrouwen en mannen te bevorderen, ziet de PVDA-PTB-fractie dan ook meer brood in het verruimen en verplicht maken van het geboorteverlof voor mannen.

De heer Denis Ducarme (MR) merkt op dat niets eraan in de weg staat dat vrouwen – of mannen – die in ziekteverlof zijn, deelnemen aan de gemeenteraad.

Mevrouw Nadia Moscufo (PVDA-PTB) repliceert dat dit een ander debat is.

De heer Denis Ducarme (MR) antwoordt dat achter de verschillende behandeling van ziekte en moederschap een ongelijke behandeling schuilgaat. In zijn hoedanigheid van voorzitter van een politieke federatie heeft hij

réels des femmes actives en politique et qu'elle s'inscrit dans une logique de flexibilisation plutôt que d'égalité de traitement. Tant qu'il n'existe pas de cadre pour un congé de naissance prolongé obligatoire pour tous, y compris en politique, le groupe PS ne soutiendra pas cette initiative qui revient à affaiblir le congé de maternité. Néanmoins, il demeure disposé à collaborer pour faire évoluer ce texte dans le bon sens.

Mme Nadia Moscufo (PVDA-PTB) estime que les auteurs de la proposition de loi mettent en exergue un problème réel. Il est effectivement question d'une inégalité de traitement entre les femmes et les hommes mandataires en la matière. Le groupe PVDA-PTB est un fervent défenseur de la participation des femmes à la politique.

À l'époque de son congé de maternité, l'intervenante n'était pas encore active en politique, mais était déléguée syndicale. Sa condition physique lui aurait permis de continuer à accomplir certaines tâches, et le contact avec les travailleurs affiliés lui a beaucoup manqué. Naturellement, chaque femme, chaque situation est différente.

Il ne faudrait toutefois pas oublier que le congé de maternité obligatoire a été instauré à l'époque, de haute lutte syndicale, parce que sa nécessité pour la femme et l'enfant avait été scientifiquement prouvée de manière incontestable. Il convient dès lors d'éviter à tout prix que cet acquis soit remis en question. Même si la reprise des activités politiques est volontaire et même si le président de groupe ne le demande pas explicitement, le risque est tout sauf illusoire qu'une femme se sente mise sous pression pour participer malgré tout à une réunion du conseil communal où sa voix pourrait faire la différence. La société exerce déjà beaucoup de pression sur les femmes, de toute façon.

En vue de favoriser l'égalité entre les femmes et les hommes, le groupe PVDA-PTB estime ainsi qu'il serait plus utile d'étendre la durée du congé de naissance pour les hommes et de le rendre obligatoire.

M. Denis Ducarme (MR) signale que rien n'empêche les femmes, ni les hommes d'ailleurs, en congé de maladie de participer au conseil communal.

Mme Nadia Moscufo (PVDA-PTB) indique qu'il s'agit d'un autre débat.

M. Denis Ducarme (MR) répond qu'il existe une inégalité de traitement entre la maladie et la maternité. En sa qualité de président d'une fédération politique, il connaît le cas d'une femme enceinte qui souhaitait

weet van het geval van een aanstaande moeder die haar politieke activiteiten wilde uitoefenen en die het als pijnlijk ervoer dat dit niet mogelijk was.

Mevrouw Marie Meunier (PS) voert aan dat een zieke verkozenen gelijk wordt behandeld, ongeacht of het een vrouw of een man betreft. Van die gelijke behandeling is evenwel geen sprake meer wanneer die verkozenen mama dan wel papa wordt. Ze begrijpt dat sommige vrouwelijke verkozenen eronder lijden dat ze gedwongen worden een keuze te maken tussen het moederschapverlof en het opkomen voor de belangen van hun kiezers. De vraag is dan of men vrouwen moet toestaan om hun moederschapverlof in te korten of te onderbreken, of dat men eerder – wat de PS voorstaat – verkozenen die papa werden, evenzeer moet verplichten hun geboorteverlof op te nemen. Dat is in wezen een kwestie van perspectief.

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) verklaart het wetsvoorstel te steunen en wijst erop dat de huidige regels bijzonder rigide zijn en onvoldoende rekening houden met de persoonlijke situatie na een bevalling. Volgens haar is het niet voorspelbaar hoe iemand zich in die periode zal voelen en mag men niet veronderstellen dat vrouwen niets meer zouden kunnen of mogen doen. Zij benadrukt dat vrijwilligerswerk een vorm is van solidariteit en sociaal engagement en dat het daarom logisch is om alle vormen van vrijwilligerswerk, inclusief politieke mandaten, cumuleerbaar te maken met de moederschapsuitkering.

Tegelijk stelt zij uitdrukkelijk dat dit steeds een vrije keuze moet blijven. Zij verwijst naar internationale en Europese beschermingsnormen en waarschuwt voor elke vorm van druk op vrouwen om tijdens hun moederschapsrust actief te blijven. Die periode blijft volgens haar essentieel voor herstel van het lichaam en de band met het kind. Bovendien verschilt de realiteit sterk van persoon tot persoon.

Voorts sluit zij zich aan bij de vaststelling dat lokale politieke mandaten wel combineerbaar zijn met een uitkering voor vaders, maar niet voor moeders, en stelt zij dat dit verschil moeilijk te verantwoorden is. Zij erkent dat er op het vlak van gelijkheid en verdeling van zorgtaken nog belangrijke stappen nodig zijn. Het commissielid juicht het daarom toe dat de ministers hebben aangekondigd dat er in 2026 een extra week geboorteverlof zal worden ingevoerd, op voorwaarde dat beide ouders die opnemen. Dit vormt een duidelijke stimulans om zowel

poursuivre ses activités politiques et qui acceptait difficilement d'en être empêchée.

Mme Marie Meunier (PS) avance qu'un élu malade est traité de la même façon, qu'il soit une femme ou un homme. Cette égalité de traitement disparaît toutefois lorsque cet élu devient maman ou papa. L'intervenante comprend que certaines élues souffrent de devoir choisir entre le congé de maternité et la défense des intérêts de leurs électeurs. La question qui se pose alors est de savoir s'il faut autoriser les femmes à réduire ou à interrompre leur congé de maternité ou s'il conviendrait plutôt, comme le préconise le PS, d'imposer également un congé de naissance aux élus qui deviennent papas. C'est essentiellement une question de perspective.

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) déclare soutenir la proposition de loi en indiquant que les règles actuelles sont particulièrement rigides et ne tiennent pas assez compte de la situation personnelle après un accouchement. Selon elle, il est impossible de prévoir comment une femme se sentira à la suite d'un accouchement et il ne faut pas partir du principe que les femmes ne pourraient plus rien faire au cours de cette période. Elle souligne que le travail volontaire est une forme de solidarité et d'engagement social et qu'il est dès lors logique que toutes les formes de travail volontaire, y compris les mandats politiques, puissent être combinées avec les indemnités de maternité.

Par ailleurs, l'intervenante insiste sur la nécessité de toujours laisser le libre choix aux femmes. En faisant référence aux normes de protection européennes et internationales, elle met en garde contre toute forme de pression exercée sur les femmes pour les pousser à rester actives durant leur congé de maternité. Elle considère que cette période demeure essentielle pour se remettre de l'accouchement et nouer le lien avec l'enfant. En outre, la réalité peut être très différente d'une personne à l'autre.

Ensuite, la membre partage le constat selon lequel, contrairement aux mères, les pères peuvent bel et bien combiner l'exercice de mandats politiques locaux avec une indemnité et considère cette différence de traitement comme difficilement justifiable. Elle reconnaît qu'il reste encore beaucoup de progrès à accomplir en matière d'égalité et de répartition des tâches de soins. Elle se réjouit par conséquent que les ministres aient annoncé l'introduction d'une semaine supplémentaire de congé de naissance en 2026, à condition qu'elle soit prise par

de moeder als de vader of meemouder aan te moedigen om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Wat betreft de recente vervanging van de minister Melissa Depraetere (Vooruit) in de Vlaamse regering, die tijdens haar zwangerschapsverlof verplicht moest stoppen en daarbij geconfronteerd werd met zware druk en negatieve reacties, geeft mevrouw Vanrobaeys aan dat de minister enkel heeft gevraagd om dezelfde regeling te krijgen als andere werknemers in België, terwijl dit voor haar statuut niet duidelijk was geregeld. Volgens haar toont dit aan dat de verschillende statuten dringend op een heldere en rechtvaardige manier moeten worden uitgewerkt. Zwangerschap, al dan niet met complicaties, mag volgens de spreker nooit aanleiding geven tot vijandigheid of haat. Integendeel zwangere vrouwen verdienen respect, rust en bescherming.

Mevrouw Alexia Bertrand (Anders.) acht dat de voorliggende wettekst een belangrijk voorstel betreft, dat over een wezenlijk maatschappelijk debat gaat. Volgens haar moet het debat ruimer gevoerd worden en zij verwijst daarom naar een beslissing van het Bureau van de Kamer daterend van 31 januari 2025, waarbij werd bepaald dat wie vier of vijf weken niet komt stemmen, zijn parlementaire vergoeding verliest, ook in geval van moederschapsrust of langdurige ziekte.

Mevrouw Florence Reuter (MR) verduidelijkt dat het niet de parlementaire vergoeding betreft. In geval van langdurige afwezigheid door ziekte of moederschapsrust wordt de forfaitaire vergoeding niet meer toegekend.

Mevrouw Alexia Bertrand (Anders.) erkent dat het de forfaitaire vergoeding betreft, maar dit verandert volgens haar niets aan het principe dat vrouwelijke parlementsleden door hun moederschapsrust hun forfaitaire vergoeding verliezen. Het Parlement geeft hier geen goed signaal.

Mevrouw Nadia Moscufo (PVDA-PTB) merkt op dat het voorliggende wetsvoorstel de mandatarissen, uitgezonderd personen met een federaal mandaat, betreft en dat mevrouw Bertrand de belangen verdedigt van vrouwen die verkozen zijn als volksvertegenwoordiger. Zij vindt het beschamend dat mevrouw Bertrand ijvert voor het behoud van een forfaitaire vergoeding voor vrouwelijke volksvertegenwoordigers tijdens hun moederschapsrust boven op hun royale parlementaire vergoeding. Volgens mevrouw Moscufo komt mevrouw Bertrand niet op voor de 200.000 vrouwen uit de arbeidersklasse.

Volgens mevrouw Alexia Bertrand (Anders.) moet het Parlement een duidelijk voorbeeld stellen. De boodschap

les deux parents. Cette extension constitue clairement un incitant pour encourager la mère comme le père ou le coparent à prendre leurs responsabilités.

Mme Vanrobaeys évoque le remplacement récent de la ministre Melissa Depraetere (Vooruit) qui a été contrainte d'interrompre ses activités durant son congé de maternité, ce qui lui a valu de subir une forte pression et des réactions négatives. L'intervenante précise que la ministre n'a fait que demander à bénéficier du même régime que tous les autres travailleurs en Belgique, alors que ce point n'était pas clairement défini pour son statut. Selon elle, ce cas démontre l'urgence de préciser les différents statuts de manière claire et juste. À ses yeux, la grossesse, avec ou sans complications, ne devrait jamais engendrer de l'hostilité ou de la haine. Au contraire, les femmes enceintes méritent du respect, du repos et de la protection.

Mme Alexia Bertrand (Anders.) estime que la proposition de loi à l'examen est un texte important, qui concerne un débat social essentiel. Selon elle, ce débat doit être élargi et elle renvoie, à cet égard, à une décision du Bureau de la Chambre datant du 31 janvier 2025, qui prévoit que tout membre de la Chambre qui ne viendra pas voter pendant quatre ou cinq semaines d'affilée perdra son indemnité parlementaire, même en cas de congé de maternité ou de maladie de longue durée.

Mme Florence Reuter (MR) précise que cette décision ne concerne pas l'indemnité parlementaire. En effet, en cas d'absence prolongée pour cause de maladie ou de congé de maternité, ce sera l'indemnité forfaitaire qui ne sera plus accordée.

Mme Alexia Bertrand (Anders.) reconnaît que cette décision concerne effectivement l'indemnité forfaitaire, mais elle estime que cela ne change rien au problème. En effet, les députées perdront leur indemnité forfaitaire à cause de leur congé de maternité. Ce n'est pas un bon signal envoyé par le Parlement.

Mme Nadia Moscufo (PVDA-PTB) fait observer que la proposition de loi à l'examen concerne tous les mandataires, à l'exception des mandataires fédéraux, et que Mme Bertrand défend les intérêts des députées. Elle trouve honteux que Mme Bertrand préconise le maintien d'une indemnité forfaitaire pour les députées pendant leur congé de maternité, alors que celles-ci bénéficient déjà d'une généreuse indemnité parlementaire. Selon Mme Moscufo, Mme Bertrand ne défend pas les 200.000 femmes appartenant à la classe ouvrière.

Mme Alexia Bertrand (Anders.) estime que le Parlement doit montrer l'exemple. Le signal à envoyer est important.

is belangrijk. Bovendien moeten ook langdurig zieken, bijvoorbeeld een volksvertegenwoordiger met kanker, komen stemmen in het Parlement tijdens hun ziekteverlof als ze hun forfaitaire vergoeding niet willen verliezen. Mevrouw Bertrand verdedigt dit principe voor alle socio-economische klassen.

Mevrouw Florence Reuter (MR) verduidelijkt dat de forfaitaire vergoeding kosten dekt die gemaakt zijn in het kader van de uitvoering van het ambt als volksvertegenwoordiger. Deze kosten worden in principe niet gemaakt tijdens de moederschapsrust of ziekte en bijgevolg werd de forfaitaire vergoeding in die gevallen geschrapt door het Bureau van de Kamer.

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) grijpt dit moment aan om stil te staan bij de huidige bedrag dat vrouwen tijdens hun moederschapsrust ontvangen. De minister Melissa Depraetere heeft aan haar administratie gevraagd om voor haar dezelfde regeling toe te passen als voor alle andere werknemers in België: één maand gewaarborgd loon, gevolgd door een uitkering die een percentage bedraagt van een geplafonneerd loon via het RIZIV. Dat percentage komt neer op een bedrag tussen 1600 en 1800 euro per maand. Ook minister Melissa Depraetere ontvangt een gelijkaardig bedrag sinds zij niet meer mag werken.

De spreekster reageert vervolgens op het argument van mevrouw Bertrand dat zwangere parlementsleden tijdens hun zwangerschapsverlof hun volledige loon zouden moeten behouden. Mevrouw Vanrobaeys heeft al talrijke berichten ontvangen van vrouwen die elders werken en aangeven hoe zwaar de lagere RIZIV-uitkering voor hen weegt. Zeker wanneer vrouwen vanaf het begin van de zwangerschap of op medisch advies langdurig arbeidsongeschikt worden verklaard. In dat geval leven zij bijna een jaar met een aanzienlijk lager inkomen. Deze regeling zou verbeterd kunnen worden.

Mevrouw Vanrobaeys begrijpt niet dat mevrouw Bertrand enerzijds pleit voor een bevoorrechte regeling voor parlementsleden en in tweede instantie zegt dat zij dit voor alle vrouwen wenst.

Tot slot stelt de spreekster dat dit debat absoluut verder moet worden gevoerd. Zij vindt dat vrouwen die om medische redenen thuis moeten blijven, vrouwen die verplicht van het werk worden verwijderd en vrouwen die in zwangerschapsverlof gaan, beter moeten worden beschermd en een hogere uitkering verdienen. Vandaag staan meerdere partijen, die in het verleden verbeteringen

De plus, les malades de longue durée, par exemple un député atteint d'un cancer, doivent également venir voter au Parlement pendant leur congé de maladie s'ils ne veulent pas perdre leur indemnité forfaitaire. Mme Bertrand défend ce principe pour toutes les classes socioéconomiques.

Mme Florence Reuter (MR) précise que l'indemnité forfaitaire vise à couvrir les frais supportés dans le cadre de l'exercice de la fonction de député. En principe, de tels frais ne sont pas supportés pendant le congé de maternité ou en cas de maladie. C'est pourquoi le Bureau de la Chambre a décidé de ne plus accorder cette indemnité dans ces cas.

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) profite de cette occasion pour s'attarder sur le montant que les femmes reçoivent actuellement pendant leur congé de maternité. La ministre flamande Melissa Depraetere a demandé à son administration de bénéficier du même régime que celui qui est applicable à toutes les autres travailleuses de Belgique: un mois de salaire garanti, suivi d'une allocation payée par l'INAMI correspondant à un pourcentage d'un salaire plafonné. Ce pourcentage représente un montant compris entre 1600 et 1800 euros par mois. La ministre Melissa Depraetere perçoit donc aussi un montant similaire depuis qu'elle n'est plus en mesure de travailler.

L'intervenante réagit ensuite à l'argument de Mme Bertrand selon lequel les députées enceintes devraient conserver l'intégralité de leur rémunération pendant leur congé de maternité. Mme Vanrobaeys a déjà reçu de nombreux messages de femmes qui ne travaillent pas au Parlement et qui soulignent à quel point la modicité de l'allocation de l'INAMI grève leur budget. C'est particulièrement le cas pour les femmes qui sont déclarées en incapacité de travail de longue durée dès le début de leur grossesse ou sur avis médical. Ces femmes vivent alors pendant près d'un an avec un revenu considérablement réduit. Ce régime pourrait être amélioré.

Mme Vanrobaeys ne comprend pas que Mme Bertrand préconise un régime privilégié pour les députées, d'une part, et affirme, d'autre part, qu'elle souhaiterait que toutes les femmes puissent en bénéficier.

Enfin, l'intervenante estime qu'il faudra absolument poursuivre ce débat. Elle considère que les femmes qui doivent rester à la maison pour des raisons médicales, celles qui sont obligées d'être écartées de leur travail et celles qui prennent leur congé de maternité doivent bénéficier d'une meilleure protection et d'allocations plus élevées. Aujourd'hui, plusieurs partis qui

systematisch hebben tegengehouden, meer open om dit debat te voeren en oplossingen aan te bieden.

Mevrouw Alexia Bertrand (Anders.) herhaalt dat het Parlement een voorbeeldfunctie heeft en deze moet gebruiken. Daarnaast is zij van mening dat mandatarissen nodig zijn en zij ervaart geen schaamte over het feit dat mandatarissen goed vergoed worden om hun ambt uit te oefenen.

Mevrouw Nadia Moscufo (PVDA-PTB) onderstreept dat haar fractie van mening is dat de regelgeving met betrekking tot de sociale zekerheid en uitkeringen ook zouden moeten gelden voor de parlementsleden.

B. Replieken

Mevrouw Nathalie Muylle (cd&v) richt zich tot mevrouw Samyn (VB) en verduidelijkt dat het voorstel niet uitsluitend betrekking heeft op mandatarissen. Het gaat ook over andere vormen van vrijwillig engagement. Zo verwijst zij naar haar eigen situatie als bestuurder in een woonzorgcentrum, waarvoor zij een beperkte vergoeding ontvangt. Dat betreft volgens haar een vrijwillige opdracht die vandaag niet combineerbaar is met een moederschapsuitkering.

Het voorstel heeft dus betrekking op vrijwillige activiteiten in de zin van de vrijwilligerswetgeving. Het is geenszins de bedoeling dat iemand voltijds dergelijke activiteiten opneemt. Een beperkte vrijwilligersvergoeding kan in dat kader wel worden toegekend met dit wetsvoorstel.

Vervolgens gaat het commissielid in op de opmerking over zelfstandigen. Zij erkent dat zelfstandigen in het eerste amendement wel waren opgenomen, maar in de huidige tekst niet meer expliciet worden vermeld. Echter zal de wettelijke basis voor zelfstandigen in een koninklijk besluit worden opgenomen. Minister voor Zelfstandigen, mevrouw Simonet, heeft bevestigd dat zodra deze regelgeving in werking treedt, gelijktijdig ook het koninklijk besluit voor zelfstandigen zal worden aangepast. Op die manier wordt vermeden dat telkens via een wetwijziging een omvangrijk koninklijk besluit zou moeten worden aangepast.

Mevrouw Muylle begrijpt de bezorgdheden van mevrouw Meunier (PS), maar blijft benadrukken dat het om een vrijwillige keuze gaat. Zij merkt op dat in het debat soms de indruk ontstaat dat vrouwen onder druk zouden staan of niet in staat zouden zijn om zelf een bewuste keuze te maken. Volgens haar nemen vrouwen die vandaag een maatschappelijk engagement opnemen

ont systematisch bloqué toute amélioration en ce sens par le passé sont plus disposés à mener ce débat et à proposer des solutions.

Mme Alexia Bertrand (Anders.) réitère que le Parlement est investi d'un rôle d'exemplarité et qu'il doit agir en conséquence. Elle estime en outre que les mandataires sont nécessaires et n'éprouve aucune honte à ce qu'ils soient bien rémunérés pour exercer leurs fonctions.

Mme Nadia Moscufo (PVDA-PTB) souligne que son groupe estime que la réglementation relative à la sécurité sociale et aux allocations devrait également s'appliquer aux parlementaires.

B. Répliques

Mme Nathalie Muylle (cd&v) s'adresse à Mme Samyn (VB) et précise que la proposition ne concerne pas exclusivement les mandataires, mais aussi d'autres formes d'engagement volontaire. Elle renvoie par exemple à sa propre situation d'administratrice d'un centre de repos et de soins, pour laquelle elle perçoit une faible indemnité. Selon elle, il s'agit d'une mission exercée sur une base volontaire qu'il n'est aujourd'hui pas possible de combiner avec le bénéfice d'une allocation de maternité.

La proposition concerne donc les activités volontaires au sens de la législation relative aux droits des volontaires. L'objectif n'est en aucun cas de permettre l'exercice de ces activités à temps plein. Grâce à la proposition de loi à l'examen, l'octroi d'une indemnité de bénévole restreinte sera possible.

La membre aborde ensuite l'observation concernant les travailleurs indépendants. Elle reconnaît que les indépendants étaient bel et bien mentionnés dans le premier amendement, mais qu'ils ne le sont plus explicitement dans le texte à l'examen. En réalité, la base légale applicable aux indépendants figurera dans un arrêté royal. La ministre des Indépendants Éléonore Simonet a confirmé que, dès que la réglementation à l'examen entrera en vigueur, l'arrêté royal relatif aux indépendants sera également modifié. On évitera ainsi de devoir apporter une modification législative chaque fois que l'on souhaite modifier un arrêté royal important.

Mme Muylle comprend les préoccupations de Mme Meunier (PS), mais continue de souligner qu'il est question d'un choix volontaire. Elle fait observer que, dans le débat, on a parfois l'impression que les femmes subissent des pressions ou ne sont pas capables de faire un choix délibéré. Selon elle, les femmes qui prennent aujourd'hui un engagement sociétal le font de manière très

dat net zeer weloverwogen op. Wat vandaag wordt beoogd, is niet een verplichting, maar het creëren van een keuzemogelijkheid.

De spreekster erkent dat er in uitzonderlijke situaties druk kan ontstaan, bijvoorbeeld wanneer een zeer krappe meerderheid in een gemeenteraad bestaat. Zij wijst er echter op dat in Vlaanderen decretaal is voorzien dat iemand zich tijdelijk kan laten vervangen door de eerste opvolger, onder meer bij zwangerschap of langdurige ziekte. Die mogelijkheid bestaat dus reeds. Zij weet niet of dat in Franstalig België op dezelfde manier is geregeld, maar in Vlaanderen is dat wel het geval. Het uitgangspunt blijft volgens haar de keuzevrijheid van de vrouw die moet worden gerespecteerd, ongeacht of men beslist wel of niet actief te blijven.

Ten slotte erkent het commissielid dat de bredere discussie over de verdeling van zorgtaken tussen mannen en vrouwen, vooral in de eerste weken na de geboorte, essentieel is. Zij wijst erop dat haar partij reeds geruime tijd werkt aan voorstellen rond het familiekrediet en gedeelde verantwoordelijkheid. De eerste weken na de bevalling zijn cruciaal, zowel voor de moeder als voor de vader of meemouder, en dat de band met het kind in die periode voor alle ouders van groot belang is. Deze discussie staat volgens haar deels los van het voorliggende voorstel, maar moet zeker verder worden gevoerd.

Mevrouw Muylle besluit dat het hier in essentie gaat om vrijwillig engagement: de mogelijkheid voor vrouwen en mannen om, indien zij dat wensen, sociaal contact te onderhouden en iets terug te doen voor de maatschappij. Indien zij die keuze willen maken, moeten zij daartoe de ruimte krijgen.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag. Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Axel Ronse trekt amendement nr. 1 (DOC 56 0177/002) in.

réfléchi. L'objectif en l'occurrence n'est pas d'imposer une obligation, mais de créer une possibilité de choix.

L'intervenante reconnaît qu'il peut être question de pressions dans des situations exceptionnelles, par exemple lorsqu'un conseil communal dispose d'une très courte majorité. Elle souligne toutefois qu'en Flandre, un décret prévoit la possibilité de se faire remplacer temporairement par le premier suppléant, notamment en cas de grossesse ou de maladie de longue durée. Cette possibilité existe donc déjà. Elle ignore si une règle similaire existe en Belgique francophone, mais c'est le cas en Flandre. Selon elle, le principe de base demeure qu'il convient de respecter la liberté de choix de la femme, qu'elle décide de rester active ou non.

Enfin, la membre reconnaît que le débat plus large sur la répartition des tâches entre les hommes et les femmes, en particulier pendant les premières semaines après la naissance, est essentiel. Elle souligne que son parti travaille depuis un certain temps déjà sur des propositions concernant le crédit familial et le partage des responsabilités. Les premières semaines après l'accouchement sont cruciales, tant pour la mère que pour le père ou le co-parent, et le lien tissé avec l'enfant est très important pour tous les parents pendant cette période. Selon elle, cette discussion ne concerne que partiellement la proposition à l'examen, mais elle devra certainement être poursuivie.

Mme Muylle conclut qu'il est essentiellement question d'engagement volontaire en l'occurrence: la possibilité pour les femmes et les hommes, s'ils le souhaitent, d'entretenir des contacts sociaux et de rendre service à la société. S'ils souhaitent effectuer ce choix, ils doivent en avoir la possibilité.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence et n'appelle aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

M. Axel Ronse retire l'amendement n° 1 (DOC 56 0177/002).

Mevrouw Nathalie Muylle trekt amendement nr. 2 (DOC 56 0177/005) in.

Mevrouw Nathalie Muylle c.s. trekt amendement nr. 5 (DOC 56 0177/006) in.

Mevrouw Nathalie Muylle c.s. dient amendement nr. 4 (DOC 56 0177/006) in, dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 10 tegen 2 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 3 (*nieuw*)

Mevrouw Nathalie Muylle trekt amendement nr. 3 (DOC 56 0177/003) in.

Mevrouw Nathalie Muylle c.s. dient amendement nr. 6 (DOC 56 0177/007) in, dat ertoe strekt een artikel 3 in te voegen.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 10 tegen 2 stemmen en 3 onthoudingen.

*
* *

Het gehele wetsvoorstel wordt bij naamstemming aangenomen met 10 tegen 2 stemmen en 3 onthoudingen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin,
Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nathalie Muylle;

Anders.: Alexia Bertrand.

Hebben tegengestemd:

PS: Caroline Désir, Marie Meunier.

Mme Nathalie Muylle retire l'amendement n° 2 (DOC 56 0177/005).

Mme Nathalie Muylle et consorts retirent l'amendement n° 5 (DOC 56 0177/006).

Mme Nathalie Muylle et consorts présentent l'amendement n° 4 (DOC 56 0177/006) tendant à remplacer l'article 2.

L'amendement n° 4 est adopté par 10 voix contre 2 et 3 abstentions.

Art. 3 (*nouveau*)

Mme Nathalie Muylle retire l'amendement n° 3 (DOC 56 0177/003).

Mme Nathalie Muylle et consorts présentent l'amendement n° 6 (DOC 56 0177/007) tendant à insérer un nouvel article 3.

L'amendement n° 6 est adopté par 10 voix contre 2 et 3 abstentions.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi est adopté, par vote nominatif, par 10 voix contre 2 et 3 abstentions.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Frieda Gijbels, Wouter Raskin,
Eva Demesmaeker;

MR: Denis Ducarme, Florence Reuter;

Les Engagés: Isabelle Hansez, Anne Pirson;

Vooruit: Anja Vanrobaeys;

cd&v: Nathalie Muylle;

Anders.: Alexia Bertrand.

Ont voté contre:

PS: Caroline Désir, Marie Meunier.

Hebben zich onthouden:

VB: Ellen Samyn;

PVDA-PTB: Nadia Moscufo, Robin Tonniau.

De rapporteurs,

Axel Ronse
Wouter Raskin

De voorzitter,

Denis Ducarme

Se sont abstenus:

VB: Ellen Samyn;

PVDA-PTB: Nadia Moscufo, Robin Tonniau.

Les rapporteurs,

Axel Ronse
Wouter Raskin

Le président,

Denis Ducarme